

Fișă disciplinei

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Babeș-Bolyai”				
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie				
1.3 Departamentul	Filosofie în Limba Maghiară				
1.4 Domeniul de studii	Filosofie				
1.5 Ciclul de studii	Licență				
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Filosofie				

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	ETICĂ Aplicată HLM2404						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Ungvári Zrínyi Imre						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Ungvári Zrínyi Imre						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					28
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					28
Examinări					4
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	42				
3.8 Total ore pe semestru	56 fiz./ 126 conv.				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Prezența obligatorie a studentului la 70% din cursuri, adică la 9 din cele 14 cursuri
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Prezența obligatorie a studentului la toate seminarile. Seminariile pierdute pot fi recuperate

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1.1 Identificarea și definirea conceptelor și teoriilor fundamentale ale filosofiei, pe parcursul lecturii unor texte filosofice date C4.1 Formularea de ipoteze referitoare la acțiunile și experiența umană, utilizând în mod adecvat limbajul și metodele de bază ale Filosofiei C2.3 Problematizarea și operaționalizarea conceptelor cheie pentru soluționarea unor probleme filosofice de complexitate medie C2.4 Evaluarea comparativă a ideilor și argumentelor unor teorii filosofice și identificarea meritelor și limitelor acestora
Competențe transversale	CT1. Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații - problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente CT2. Aplicarea tehniciilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice CT3. Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	C2 Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură C3 Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme
7.2 Obiectivele specifice	C2.4 Evaluarea comparativă a ideilor și argumentelor unor teorii filosofice și identificarea meritelor și limitelor acestora C2.5 Soluționarea unei probleme filosofice de complexitate medie, la o disciplină filosofică oarecare C3.3 Aplicarea regulilor generale la probleme umane specifice pentru a formula răspunsuri adecvate (raționament deductiv) C3.5 Realizarea unui studiu de caz legat de o problemă umană, și formularea de soluții bazate pe alegeri multiple

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Perspectiva specifică filozofiei morale	Prelegere, discuții	Se va acorda atenție explicațiilor și exemplificării
2. Sfatul moral și relațiile morale	Ibid.	Ibid.
3. Comunitatea morală și persoana morală	Ibid.	Ibid.
4. Orientarea morală	Ibid.	Ibid.
5. Decizia morală	Ibid.	Ibid.
6. Responsabilitatea morală	Ibid.	Ibid.
7. Problemele moralității sociale	Ibid.	Ibid.
8. Însemnatatea morală a „fictiunilor juridice”	Ibid.	Ibid.
9. Componete morale ale relațiilor interculturale	Ibid.	Ibid.
10. Diferențierea problematicii etice	Ibid.	Ibid.
11. Bioetica și elemente de etica mediului	Ibid.	Ibid.
12. Etica economiei	Ibid.	Ibid.
13. Etica funcționarului public	Ibid.	Ibid.
14. Etica mass-media		
Bibliografie		
1. GADAMER, Hans-Georg: Igazság és módszer. Egy filozófiai hermeneutika vázlata [Adevăr și metodă. Schița intemeierii unei hermeneutici filozofice]. Budapest, Gondolat, 1984.		
2. HARTMANN, Nicolai: Az erkölcsi követelmények lényegéről [Despre esența cerințelor morale], In: Nicolai Hartmann: Lételemeti vizsgálódások [Investigații ontologice], Gondolat, Budapest, 1972.		
3. HELLER Ágnes: Morálfilozófia [Filozofia moralei], Cserépfalvi, Budapest, 1996.		
4. HONETH, Axel: Elismerés és morális kötelesség [Recunoaștere și obligație morală], In: Honeth, Axel: Elismerés és megvetés. Tanulmányok a kritikai társadalomelmélet köréből [Recunoaștere și desconsiderare. Studii din domeniul teoriei sociale critice] Jelenkor, Pécs, 1997.		
5. RIVERS-MATHEWS: Médiaetika [Etica mass-media], Bagolyvár, Budapest, 1993.		
6. RORTY, Richard: Esetlegesség irónia és szolidaritás [Contingență, ironie, solidaritate], Jelenkor, Pécs, 1994.		
7. LIPOVETSKY, Gilles: Amurgul datoriei. Etica nedureroasă a noilor timpuri democratice, Editura Babel, București, 1996.		
8. SCRIPCARU, GH.–CIUCĂ, A.–ASTĂRĂSTOAE, V.–SCRIPCARU, C.: Bioetica, științele vieții și drepturile omului, Polirom, Iași, 1998.		
9. TAYLOR, Charles: Sources of the Self. The Making of the Modern Identity, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 1989.		
10. UNGVÁRI ZRÍNYI Imre: Morálfilozófia [Filozofia moralei], Cluj-Napoca, Editura Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság, 2008.		
11. UNGVÁRI ZRÍNYI Imre: Alkalmazott etikai alapfogalmak. Bioetika. Gazdaságetika. Közszolgálati etika. Médiaetika [Concepțe fundamentale de etică aplicată. Bioetică. Etica afacerilor. Etica funcționarului public. Etica mass-media]. Cluj-Napoca, Editura Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság, 2007.		
12. ZSOLNAI, László: Gazdaság, ökológia, etika [Economie, ecologie, etică]. Budapest, Gondolat., Budapest, Helikon, 2000.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. HELLER Ágnes: Morálfilozófia. Előszó [Filozofia moralei. Cuvânt	Anal. de	

înainte]; HONETH, Axel: Elismerés és morális kötelesség [Recunoaștere și obligație morală]	text, discuții	
2. GADAMER, Hans-Georg: Arisztotelész hermeneutikai aktualitása [Actualitatea hermeneutică a lui Aristotel]	Ibid.	Ibid.
3. HELLER Ágnes: Morálfilozófia. Köznapi erények, intézményes szabályok, univerzális maximák [Filozofia moralei. Virtuți cotidiene, reguli instituționale, maxime universale], V.-VI.; TAYLOR, Charles: Sources of the Self	Ibid.	Ibid.
4. HELLER Ágnes: Morálfilozófia. Köznapi erények, intézményes szabályok, univerzális maximák [Filozofia moralei. Virtuți cotidiene, reguli instituționale, maxime universale], I.-III.	Ibid.	Ibid.
5. HARTMANN, Nicolai: Az erkölcsi követelmények lényegéről [Despre esența cerințelor morale]	Ibid.	Ibid.
6. Heller Ágnes: A felelösségg [Responsabilitatea], TAYLOR, Charles: Responsibility for the Self	Ibid.	Ibid.
7. WEBER, Max: A protestáns etika és a kapitalizmus szellemre [Etica protestantă și spiritul capitalismului]	Ibid.	Ibid.
8. DWORKIN, Ronald: Vegyük komolyan a jogokat! [Drepturile la modul serios]	Ibid.	Ibid.
9. TAYLOR, Charles: Az elismerés politikája [Politica recunoașterii]	Ibid.	Ibid.
10. WEBER, Max: A tudomány és a politika mint hivatás [Știința și politica ca vocație]	Ibid.	Ibid.
11. CHARLES, Suzanne: Bioetikai olvasókönyv. Multidisciplináris megközelítés [Manual de bioetică. Abordare multidisciplinară]; SCRIPCARU, GH.–CIUCĂ, A.–ASTĂRĂSTOAE, V.–SCRIPCARU, C.: Bioetica, științele vieții și drepturile omului	Ibid.	Ibid.
12. GOWDY, John M.: A biodiverzitás értéke – Piacok, társadalom és ökológiai rendszerek [Valoarea biodiversității–Piețe, societate și sisteme ecologice]	Ibid.	Ibid.
13. GULYÁS Gyula: Közszolgálat és etika. A morális felelösségg dilemmái [Serviciu public și etică. Dilemele responsabilității morale]	Ibid.	Ibid.
14. RIVERS-MATHEWS: Médiaetika [Etica mass-media]	Ibid.	Ibid.
Bibliografie CHARLES, Suzanne: Bioetikai olvasókönyv. Multidisciplináris megközelítés [Manual de bioetică. Abordare multidisciplinară]. Dialog Campus, Pécs–Budapest, 1999 DWORKIN, Ronald: Vegyük komolyan a jogokat! [Drepturile la modul serios], In: Huoranszki Ferenc (szerk): Modern politikai filozófia, Osiris-Láthatlan. Kollégium. Budapest, 1998 GADAMER, Hans-Georg: Arisztotelész hermeneutikai aktualitása [Actualitatea hermeneutică a lui Aristotel], In: GADAMER, Hans-Georg: Igazság és módszer. Egy filozófiai hermeneutika megalapozásának vázlata [Adevăr și metodă. Schița intemeierii unei hermeneutici filozofice], Gondolat, Budapest, 1984, pp. 221.-228. GOWDY, John M.: A biodiverzitás értéke – Piacok, társadalom és ökológiai rendszerek [Valoarea biodiversității–Piețe, societate și sisteme ecologice], Kovász, VIII. évfolyam, 1–4. szám – 2004. Tavasz–Tél (44–73. Idal), http://www.epa.hu/00700/00721/00015/owdy.html , 2 Feb 2008 GULYÁS Gyula: 1994 Közszolgálat és etika. A morális felelösségg dilemmái [Serviciu public și etică. Dilemele responsabilității morale], 1994/05, Society and Economy, Volume XVI. Number 5., HARTMANN, Nicolai: Az erkölcsi követelmények lényegéről [Despre esența cerințelor morale], In: Nicolai Hartmann: Lételmeti vizsgálódások [Investigații ontologice], Ed. Gondolat, Budapest, 1972. Heller Ágnes: A felelösségg [Responsabilitatea], In: Heller Ágnes: Általános		

etika [Etica generală], Cserépfalvi, Budapest, 1994;

HELLER Ágnes: Morálfilozófia [Filozofia moralei.]. Előszó [Cuvânt înainte]; Köznapi erények, intézményes szabályok, univerzális maximák I-III.[Virtuți cotidiene, reguli institutionale, maxime universale I.-III.]Cserépfalvi, Budapest, 1996, pp. 7-14.; pp. 45-70.

HONETH, Axel: Elismerés és morális kötelesség [Recunoaștere și obligație morală], In: Honeth, Axel: Elismerés és megvetés.Tanulmányok a kritikai társadalomelmélet köréből [Recunoaștere și desconsiderare. Studii din domeniul teoriei sociale critice] Jelenkor, Pécs, 1997.

RIVERS-MATHEWS: Médiaetika [Etica mass-media], Bagolyvár, Budapest, 1993.

TAYLOR, Charles: Responsibility for the Self, In: Amélie Oksenberg Rorty (ed.): The Identity of Persons, Berkley, Los Angeles, London, University of California Press, 1976

TAYLOR, Charles: Sources of the Self. The Making of the Modern Identity, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 1989.

TAYLOR, Charles: Az elismerés politikája [Politica recunoașterii], In: Fischmidt Margit (szerk.): Multikulturalizmus [Multiculturalism], Osiris-Láthatatlan Kollégium, Budapest.

WEBER, Max: A protestáns etika és a kapitalizmus szellege [Etica protestantă și spiritul capitalismului]. Budapest, Ed. Gondolat, 1982.

WEBER, Max: A tudomány és a politika mint hivatás [Știința și politica ca vocație]. Budapest, Ed. Kossuth, 1995.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorii reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursului și temele discutate în cadrul său există în programele de studii a universităților și facultăților de profil din România și din întreaga lume, de ex.: Universitatea din Bucuresti, Facultatea de Filosofie, Studii de licenta, Planul de învățământ (<http://www.filosofie.unibuc.ro/plan>), În cadrul Facultății de Filosofie a Universității din București funcționează chiar Centrul de Cercetări în Etică Aplicată (<http://www.ccea.ro/>) University of Oxford, Faculty of Philosophy, Course Descriptions: Ethics (http://www.philosophy.ox.ac.uk/undergraduate/course_descriptions), Princeton University Department of Philosophy, Course Descriptions (<http://philosophy.princeton.edu/graduate-course-offerings.html>)

Cursul include cunoștințe care sunt importante înțelegerei cerințelor deontologice ale oricărei profesii

Cursul include cunoștințe de bază care se aplică în mai multe domenii. Temele discutate constituie puncte de plecare al consilierii etice oferite de firme de consultanță firmelor și ONG-urilor în cadrul celor mai cunoscute programe de trening instituțional vezi de exemplu Smart Solutions & Support s.r.l., Romania. (<http://www.omnisolutions.ro/ro/?smart-solutions-support-romania>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Prezența obligatorie a studentului la	Examen scris	Nota finală se compune

	70% din cursuri, adică la 9 din cele 14 cursuri Studentul trebuie să aibă notă de trecere (5) atât la curs (examen scris) cât și la seminar (analiza a 3 texte) ca să promoveze disciplina. În cadrul evaluării: - problemele identificate corect - abordarea conținutului cu respectarea cadrului conceptual și metodologic -tentativa de copiere sau frauda se notează cu: 1 -necunoașterea subiectelor se notează cu: 4		din două componente: 1. nota de la examenul scris (70%) 2. nota de la seminar (30%),
10.5 Seminar/laborator	- tema identificată corect - abordarea conținutului cu respectarea cadrului conceptual și metodologic	- prezență - participarea la discuții - prezentarea (analiza) a trei texte din tematica seminariilor	30%
10.6 Standard minim de performanță			
a.	Studentul are o viziune de ansamblu asupra eticii și a problemelor sale fundamentale		
b.	Studentul cunoaște și este capabil să explice cu ajutorul unor termeni tehnici legătura dintre problemele etice și cele ale comportamentului individual într-un domeniu relevant conform opțiunii sale.		
c.	Studentul este capabil să facă o prezentare coerentă a cel puțin trei texte legate de tematica cursului.		

Data completării

25.03.2020

Semnătura titularului de curs

Conf. univ. dr. Ungvári Imre

Semnătura titularului de seminar

Lect. univ. dr. Kerekes Erzsébet

Data avizării în departament

30.03.2020

Semnătura directorului de departament

Conf. univ. dr. Demeter Attila